

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne **R.**, bývajúcej v P., zastúpenej J., advokátkou v P., proti žalovanej **S.**, so sídlom v P., za účasti intervenienta na strane žalovanej **A.**, so sídlom v B., **o zaplatenie 2.390,83 eur s príslušenstvom**, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11 C 596/1997, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 10. marca 2015 sp. zn. 19 Co 199/2014 a proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 28. apríla 2015 sp. zn. 19 Co 200/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovaná a intervenient majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Okresný súd Poprad rozsudkom z 23. mája 2013 č.k. 11 C 596/1997-391 zamietol žalobu a vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Proti tomu rozsudku, ktorý bol doručený právnej zástupkyňi žalobkyne J. 4. júla 2013 podala žalobkyňa 29. júla 2013 odvolanie a zároveň aj žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania.

3. Okresný súd Poprad uznesením z 1. júla 2014 č.k. 11 C 596/1997-424 zamietol návrh žalobkyne na odpustenie zmeškania lehoty podľa § 58 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Po posúdení okolností daného prípadu mal súd prvej inštancie za to, že v predmetnej veci nejde o ospravedliteľný dôvod zmeškania lehoty na podanie odvolania. Uviedol, že právna zástupkyňa žalobkyne J., ani žalobkyňa, ktorá bola riadne

zastúpená v konaní touto právnu zástupkyňou na základe plnomocenstva zo 16. januára 2008 do 23. júla 2013 nepodali v zákonnej lehote odvolanie proti rozsudku. Dôvodom zmeškania lehoty tak nebola objektívna situácia, ale subjektívne nekonanie zo strany žalobkyne, resp. jej právnej zástupkyne.

4. Krajský súd v Prešove uznesením z 10. marca 2015 sp. zn. 19 Co 199/2014 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a uznesením z 28. apríla 2015 sp. zn. 19 Co 200/2014 odmietol odvolanie žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie ako podané oneskorene podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

5. Uznesenie Krajského súdu v Prešove z 10. marca 2015 sp. zn. 19 Co 199/2014 napadla žalobkyňa dovolaním, ktorého prípustnosť odôvodnila odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), keď nebolo vyhovené jej návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie. Nemala tak k dispozícii zákonnú 15-dňovú lehotu na podanie odvolania. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhla uznesenie odvolacieho súdu zmeniť tak, že jej odpustí zmeškanie lehoty na podanie odvolania proti rozsudku, resp. uznesenie odvolacieho súdu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

6. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

7. Intervenient vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za vecne správne a dovolanie za nedôvodné. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol dovolanie odmietnuť.

8. Žalobkyňa napadla dovolaním aj uznesenie Krajského súdu v Prešove z 28. apríla 2015 sp. zn. 19 Co 200/2014, ktorého prípustnosť odôvodnila tiež odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), keď odvolací súd odmietol jej odvolanie proti rozsudku ako podané oneskorene po tom, čo nebolo vyhovené jej návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku. Nemala tak k dispozícii zákonnú 15-dňovú lehotu na podanie odvolania. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhla uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

9. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

10. Intervenient vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že aj toto rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za vecne správne a dovolanie za nedôvodné. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol dovolanie odmietnuť.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (žalobkyňa, ďalej aj dovolateľka) zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolania žalobkyne je potrebné odmietnuť, pretože smerujú proti rozhodnutiam, proti ktorým nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

12. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané 22. apríla 2015 a 20. júna 2015, t.j. pred 1. júlom 2016, za účinnosti O.s.p., dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 C.s.p., na základe ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované a prípustnosť dovolaní posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 239 O.s.p v znení účinnom do 22. decembra 2015.

13. Dovolanie žalobkyne smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a proti uzneseniu, ktorým odmietol odvolanie proti rozsudku ako podané oneskorene. Uznesenia odvolacieho súdu proti ktorým je dovolanie prípustné, boli uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanía žalobkyne nesmerujú proti uzneseniam, ktoré sú uvedené v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolaní preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

14. Predmetné dovolanie by bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám, ktoré boli uvedené § 237 O.s.p. Žalobkyňa poukazovala vo svojom dovolaní, že konanie je zaťažené vadou, ktorá bola uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., jej existencia však nevyšla v dovolacom konaní najavo.

15. Podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť

konať pred súdom. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo na možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu, právo na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.).

16. Dovolateľka mala za to, že odvolací súd zaťažil konanie vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom, keď nebolo vyhovené jej návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie a keď následne odvolací súd odmietol z tohto dôvodu jej odvolanie proti rozsudku ako podané oneskorene.

17. Po preskúmaní veci dovolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobkyňa bola v konaní zastúpená advokátkou J. na základe plnomocenstva zo 16. januára 2008 (č.l. 227) do jeho vypovedania advokátkou 23. júla 2013 (č.l. 399), ktorá skutočnosť bola súdu oznámená 25. júla 2013. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom z 23. mája 2013 č.k. 11 C 596/1997-391, ktorý bol doručený právnej zástupkyňi žalobkyne 4. júla 2013. Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania proti rozsudku uplynula žalobkyňi v piatok 19. júla 2013. Žalobkyňa odvolanie ako aj žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku podala 29. júla 2013. Žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku odôvodnila skutočnosťou, že jej právna zástupkyňa ju o doručení rozsudku upovedomila telefonicky 15. júla 2013 a nasledujúci deň 16. júla 2013 jej oznámila, že odvolanie proti rozsudku nepodá a odovzdala jej rozsudok. Zostal jej tak krátky čas do uplynutia zákonnej lehoty na vypracovanie odvolania proti rozsudku, pričom ide o skutkovo i právne náročnú vec, na ktorú sama nemá potrebné znalosti. Advokátku, ochotnú zastupovať jej spor, sa jej podarilo vyhľadať až po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania proti rozsudku 23. júla 2013. Podľa jej názoru, bez toho, aby sa o to nejakým spôsobom pričínila, bola postupom svojej právnej zástupkyne ukrátená na svojich právach podať v zákonnej lehote odvolanie, a tak bola vylúčená z úkonu, ktorý jej patrí. Je tak daný dôvod na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku.

18. Podľa § 58 ods. 1 O.s.p., súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju účastník alebo jeho zástupca zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do pätnástich dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon. Podľa § 204 ods. 1 vety prvej O.s.p., odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

19. Súd prvej inštancie podľa citovaných zákonných ustanovení zamietol návrh na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie a odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil ako vecne správne. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že v danej veci nebola preukázaná existencia ospravedlniteľného dôvodu zmeškania lehoty na podanie odvolania, pre ktorý by bolo možné zmeškanú lehotu odpustiť. Na základe zistených skutkových okolností mali za to, že dôvodom zmeškania lehoty bolo subjektívne nekonanie zo strany žalobkyne, resp. jej právnej zástupkyne, ktorá ju v čase plynutia zákonnej lehoty na podanie odvolania proti rozsudku zastupovala.

20. Na základe vyššie uvedeného podľa názoru dovolacieho súdu nie je daný dovolací dôvod podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Súd totiž neodníme strane sporu možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. tým, že zamietne jej návrh na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku, keď neuzná ňou tvrdený dôvod za ospravedlniteľný podľa § 58 ods. 1 O.s.p. Ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. totiž dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti s faktickou procesnou činnosťou súdu, nie však s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom sa vo všeobecnosti neodníma účastníkovi možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. To platí aj v prípade posúdenia opodstatnenosti návrhu na odpustenie zmeškania lehoty. Aj tu ide o právne posúdenie zisteného skutkového stavu, ktorého prípadná nesprávnosť zakladala vadu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., nie však vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (pozri ZSP 1/2003 str. 2; tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002, 3 Cdo 232/2005, 3 Cdo 155/2010).

21. Keď odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým tento súd zamietol návrh žalobkyne na odpustenie zmeškania lehoty, a potom odmietol odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie ako oneskorene podané, ani týmto rozhodnutím žalobkyňa neodňal možnosť konať pred súdom, pretože žalobkyňa odvolanie nepodala v zákonnej

15-dňovej lehote na podanie odvolania a jej návrh na odpustenie zmeškania lehoty bol právoplatne zamietnutý.

17. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolaní žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolania žalobkyne podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako procesne neprípustné odmietol.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. septembra 2016

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
členka senátu

JUDr. Alena S v e t l o v s k á, v.r.
členka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Adriána Güntherová